EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 26.9.2024
COM(2024) 423 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o vydání směrnic pro Komisi pro jednání o obnovení Dohody mezi Evropským společenstvím pro atomovou energii (Euratom) a Organizací pro rozvoj energetiky na Korejském poloostrově (KEDO)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. ÚVOD

Organizaci KEDO založily USA, Japonsko a Korejská republika v roce 1995. Jejím hlavním cílem bylo poskytnout Korejské lidově demokratické republice (KLDR – Severní Korea) dva lehkovodní jaderné reaktory (projekt LWR). Euratom je řádným členem KEDO od roku 1997. Platnost dohody upravující členství Euratomu v Organizaci pro rozvoj energetiky na Korejském poloostrově (KEDO) skončila dne 31. května 2024.

V listopadu 2023 informovala Korejská republika ostatní členy Výkonné rady KEDO (USA, Japonsko a Euratom) o usnesení o prodloužení platnosti dohody o KEDO na období 2024–2027. Japonsko s prodloužením platnosti dohody o KEDO souhlasilo na začátku roku 2024, zatímco USA vyjádřily svůj souhlas teprve nedávno, v červenci 2024. Euratom ještě svůj souhlas musí vyjádřit.

Podle postupu stanoveného v čl. 101 druhém pododstavci Smlouvy o Euratomu sjednává Komise dohody mezi Euratomem a mezinárodními organizacemi, jako je KEDO, v souladu se směrnicemi, které předtím vydala Rada. Vyjednanou dohodu pak musí schválit Rada předtím, než ji Komise jménem Euratomu uzavře. Vydání směrnic Rady pro jednání Komise je proto prvním krokem postupu pro obnovení dohody mezi Euratomem a organizací KEDO. Z důvodů podrobněji uvedených níže se Komise domnívá, že je v zájmu Euratomu své členství obnovit, a proto předkládá Radě doporučení, kterým jej zmocňuje k jednání o obnoveném členství.

KEDO v současné době nevykonává žádné operativní činnosti. Jeho pokračující existence slouží k ochraně finančních a právních zájmů jejích členů, včetně Euratomu. Zachování členství by nevyžadovalo žádný finanční příspěvek z rozpočtu EU.

2. SOUVISLOSTI

V důsledku neplnění závazků KLDR v oblasti nešíření jaderných zbraní byla operativní činnost KEDO ukončena dne 30. května 2006. O rok později však výkonná rada KEDO rozhodla, že organizace by měla nadále existovat jako právní subjekt z těchto finančních a právních důvodů:

- *Podpořit celkové finanční nároky vůči KLDR.*

  Tyto nároky by zanikly, pokud by organizace KEDO zanikla bez nástupce. Celková výše finančních pohledávek KEDO vůči KLDR odpovídá aktivu ve výši 1,89 miliardy USD. *[Pozn: organizace KEDO nemá vůči hlavnímu dodavateli, společnosti Korea Electric Power Corporation (KEPCO), žádné zbývající pohledávky.]* Jedním z možných způsobů rozdělení takového aktiva by bylo jeho rozdělení na základě celkového procenta příspěvku každé přispívající smluvní strany. Pokud by se tak stalo, Euratom by měl nárok na 4,7 %.

- *Poskytnout členům KEDO právní ochranu před odpovědností nebo nároky na odškodnění.*

  V září 2011 požádala KLDR společnost KEDO o odškodnění ve výši 5,6 miliardy USD za to, že projekt LWR nedokončila. Kromě této pohledávky KLDR by pohledávky vůči organizaci KEDO nebo jeho členům mohly teoreticky vzniknout od státem vlastněných bank, jejichž prostřednictvím Japonsko a Korejská republika

směrovaly své finanční příspěvky do KEDO (JBIC a KEXIM). Tyto příspěvky byly poskytnuty ve formě úvěrů, které nebyly plně splaceny.

- *Finanční zájmy existovaly také ve vztahu k hlavnímu dodavateli společnosti KEDO, společnosti KEPCO.*

  Podle podmínek dohody vypovězení smlouvy mezi KEDO a KEPCO převzala KEPCO veškeré nesplacené závazky KEDO (zejména pohledávky od subdodavatelů) výměnou za pořízení určitých aktiv KEDO. Za určitých podmínek musí být veškeré nadměrné výhody, které by společnost KEPCO měla z dalšího prodeje nebo opětovného použití těchto aktiv, sdíleny s KEDO.

- *KEDO je stále vlastníkem infrastruktury a dalších aktiv v KLDR*, do nichž bylo investováno přibližně 500 milionů USD. Po zániku KEDO by se infrastruktura a aktiva staly majetkem KLDR.

Úkoly organizace KEDO jsou omezeny na to, aby sloužily jako kontaktní místo s KLDR, s hlavním dodavatelem KEDO KEPCO, společně s Japan Bank for International Cooperation (JBIC) a Export-Import Bank of Korea (KEXIM), jakož i na podávání zpráv členům Výkonné rady a koordinaci mezi nimi.

Tato „prázdná skořápka KEDO“ byla dosud financována výhradně ze stávajících fondů KEDO, tedy bez jakéhokoli dodatečného finančního příspěvku od jejích členů.

3. SOUČASNÉ ČLENSTVÍ EURATOMU V KEDO

Členství Euratomu v KEDO bylo znovu vyjednáno v roce 2007 s cílem zachovat členství v omezené „prázdné skořápce“ KEDO.

Toto rozhodnutí odráželo názor, že je v zájmu Euratomu své členství zachovat. V opačném případě by Euratom přestal být způsobilý k získání podílu na možných výhodách, které by KEPCO mohl získat z prodeje bývalého zařízení KEDO nebo z jakýchkoli plateb KLDR ve prospěch KEDO. Jako člen by Euratom mohl obdržet podíl v poměru k jeho podílu na celkových zaplacených příspěvcích, tj. do maximální výše přibližně 89 milionů EUR (tato částka vychází z příspěvků Euratomu a nezahrnuje úroky).

Pokud by Euratom přestal být členem, nemohl by navíc zachovat svá zákonná práva, pokud jde o majetek KEDO v KLDR. V případě možné odpovědnosti nebo nároků na náhradu škody by Euratom ztratil jakoukoli kontrolu nad ochranou, která je v současné době poskytována členům KEDO v důsledku pokračující existence organizace jako právnické osoby.

Tento přístup byl uplatněn v případě obnovení dohody KEDO v letech 2012, 2015, 2018 a 2021.

4. ROZHODNUTÍ POKRAČOVAT V EXISTENCI ORGANIZACE KEDO JAKO PRÁVNÍHO SUBJEKTU I PO 31. KVĚTNU 2024

Hlavní důvody, proč se ostatní členové výkonné rady rozhodli zachovat organizaci KEDO po 31. květnu 2024, jsou stejné:

a) zachovat finanční pohledávky společnosti KEDO vůči KLDR,

b) nadále poskytovat čtyřem řádným členům KEDO ochranu před právními nároky KLDR, ať už jsou oprávněné či nikoli,

c) zachovat si zákonná práva na infrastrukturu a majetek ve vlastnictví společnosti KEDO v KLDR a

d) zachovat možnost, že hlavní dodavatel společnosti KEDO v projektu LWR bude muset společnosti KEDO později, jakmile dokončí odprodej původního zařízení společnosti KEDO, vyplatit svůj podíl.

Platnost stávající dohody, kterou se řídí členství Euratomu v KEDO, skončila dne 31. května 2024. Komise bude muset vyjednat další členství na základě směrnic pro jednání, které vydá Rada.

Stejně jako při předchozích obnoveních dohody by směrnice Rady měly zohlednit skutečnost, že organizace KEDO bude i nadále plně financována ze stávajících fondů, a že proto pokračující členství v Euratomu nebude pro rozpočet EU nijak nákladné. Tato podmínka, která byla zahrnuta do předchozích dohod o obnovení, by měla být i nadále uvedena ve všech obnovených dohodách s organizací KEDO.

Vzhledem k opakované a zdlouhavé povaze předchozích prodloužení platnosti dohody o KEDO a vzhledem k tomu, že není nutné, aby Euratom nebo členské státy přijímaly finanční závazky, by měl být pro budoucí prodloužení platnosti přijat zjednodušený přístup na základě širšího mandátu uděleného Radou Komisi k jednání o budoucích prodlouženích platnosti. Tento širší mandát by spočíval v možnosti Komise vyjednat více než jednu dohodu o obnovení, pokud obnovení členství Euratomu v KEDO nebude mít žádný finanční dopad na rozpočet EU.

5. ZÁVĚR

Argumenty, které vedly k rozhodnutí pokračovat ve členství i po roce 2007 a následně i po letech 2012, 2015, 2018 a 2021, zůstávají v platnosti. Zachování členství v „prázdné skořápce KEDO“ po 31. květnu 2024 zůstává nejlepším způsobem, jak chránit zájmy Euratomu. Pokud by Euratom zůstal členem i po tomto datu, zůstala by otevřená (i když možná vzdálená) možnost kompenzace (maximálně do výše přibližně 89 milionů EUR) ve formě náhrady od hlavního dodavatele KEDO, když se KEDO podaří odprodat zařízení, nebo v případě úspěšné žaloby KEDO vůči KLDR. Kromě toho pokračující členství nabízí také nejlepší ochranu proti případným nárokům z odpovědnosti a umožní Euratomu zůstat přímo zapojen do všech diskusí o těchto otázkách jak v rámci KEDO, tak se třetími stranami.

Komise proto doporučuje, aby Rada přijala níže uvedené rozhodnutí, kterým se Komise zmocňuje k jednání o obnovení dohody mezi Euratomem a KEDO na základě návrhu směrnic pro jednání.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o vydání směrnic pro Komisi pro jednání o obnovení Dohody mezi Evropským společenstvím pro atomovou energii (Euratom) a Organizací pro rozvoj energetiky na Korejském poloostrově (KEDO)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na čl. 101 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Platnost dohody mezi Euratomem a organizací KEDO skončila dne 31. května 2024.

(2) Očekává se, že výkonná rada KEDO rozhodne o pokračování organizace KEDO jako mezinárodní organizace i po 31. květnu 2024.

(3) Z finančních a právních důvodů je v zájmu Euratomu pokračovat v členství v organizaci KEDO,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Komise se zmocňuje, aby jménem Euratomu jednala o prodloužení členství Euratomu v KEDO v souladu se směrnicemi pro jednání uvedenými v příloze.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně